

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobce **R. R.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem AK Hradec Králové, Haškova 1714/3, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, k žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2014, čj. OAM-480/ZA-ZA14-LE22-2014, **t a k t o** :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d ě n í :

Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 12. 2014, uváděl, že žalovaný řádně a dostatečně nevyhodnotil ohrožení jeho života, když považoval situaci na Ukrajině za ne tolik závažnou, aby opodstatňovala jím tvrzené obavy. Žalobce byl dlouhodobě zaměstnán jako voják, pozná tedy ozbrojený konflikt. V případě návratu mu pak hrozí závažná újma ze strany politického hnutí Ruchovci, prostřednictvím svého bratra, který jezdí navštěvovat otce, zjistil, že na Ukrajině je toto hnutí stále aktivní. Ani policie, na kterou se v zemi původu obrátil, nebyla ochotna zasáhnout. Správní orgán se zabýval tamní bezpečnostní situací nedostatečně. V doplnění žaloby, vypracovaném zástupcem žalobce je pak uvedeno, že žalobce opustil vlast již v r. 1996, je tak ohrožen absolutní neznalostí místních poměrů z důvodu dlouhodobého pobytu mimo Ukrajinu, může tak být vystaven situaci, kdy bude zcela bez prostředků a nebude schopen obstarat si ani základní potřeby. V průběhu řízení žalobce popsal absenci reálně existujících rodinných vazeb, je tak zřejmé, že nemá ani kam se obrátit o pomoc, v zemi původu již žije jen jeho otec, který je nemocný a často pobývá v nemocnici. V občasném kontaktu je žalobce pouze s bratrem, který odešel do Ruska, bývalá manželka s dětmi

emigrovala do Kanady. S poukazem na nedostatečné zhodnocení ust. § 14 zákona o azylu pak žalobce připomíná své současné vazby v ČR, které si vytvořil při výkonu práce, jsou až rodinného charakteru. Žalobce pak odmítá názor žalovaného, považujícího jeho postoj v otázce vynucovaného vstupu do organizace Ruch za azylově nerelevantní ve smyslu ust. § 12 písm. a) zákona o azylu. Dle tohoto ustanovení by měla být poskytována azylová ochrana nejen jednotlivcům organizovaným v různých politických uskupeních, ale i osobám, stojícím mimo ně a zastávajícím neutrální postoj, pokud je na tyto osoby vyvíjen nemístný nátlak, je bezpochyby smyslem tohoto azylového důvodu chránit právě osoby, které jsou pod pohrůzkami a proti své vůli nuceny začleňovat se do většinových nebo mocensky významných skupin a propagovat určitý politický směr proti svému přesvědčení. Žalobce je přesvědčen, že jeho vstup do organizace, která je obdobná dřívějšímu uskupení, by byl opět vynucován, poměry v místě jeho pobytu se nezměnily, správnímu orgánu poskytl žalobce informace v tomto smyslu od třetích osob. Opakovaně uvedl, že byl zbit příslušníky Ruchovců, během jedné potyčky přišel o přední zuby. Policie nebyla ochotna věc řešit, přesto, že žalobce pak již dále nebyl v této věci aktivní, nelze tvrdit, že nepodnikl žádné další kroky. To, že žalobci nehrozí v případě návratu vážná újma, není dle jeho přesvědčení dostatečně vyargumentováno, žalobce je přesvědčen, že minimálně podmínky § 14 a § 14a zákona o azylu splňuje a navrhuje proto zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal k žalobním námitkám písemné vyjádření dne 5. 3. 2015, uvedl, že je považuje za neoprávněné, odkazuje přitom na obsah správního spisu, zejména žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany a protokol o pohovoru. Žalobce sdělil, že Ukrajinu opustil v r. 1994, protože měl problémy s nacionalisty ze skupiny Ruch (Banderovci), po ukončení vojenské služby po něm chtěli, aby se k nim přidal, zbili ho, protože nechtěl, popral se s nimi. V ČR pobývá žalobce mnoho let, chce tu normálně žít, mít doklady. O mezinárodní ochranu žádal již dvakrát, v r. 2000 a 2008, jeho žádosti však byly zamítnuty. Byl zde dvakrát odsouzen, pro krádež na 9 měsíců a pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí k trestu vyhoštění. Jeho návrat na Ukrajinu není možný, za otcem jezdí bratr a říká, že je tam stále stejná situace. Žalovaný považuje za prokázané, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobce žádá o ochranu za účelem legalizace zdejšího pobytu, pro obavu z pronásledování lidmi z organizace Ruch a z výkonu vojenské služby a následného nasazení do bojů na Ukrajině. V první své žádosti v r. 2000 žalobce uváděl pouze ekonomické důvody, jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná, rozklad byl zamítnut. Druhá žádost žalobce v r. 2008 byla rovněž zamítnuta jako zjevně nedůvodná pro snahu vyhnout se hrozícímu vyhoštění, Městský soud v Praze zamítl jeho žalobu a Nejvyšší správní soud v Brně v červnu 2010 řízení o kasační stížnosti zastavil. V druhé žádosti žalobce uváděl, že nechce být vyhoštěn a uváděl problémy s lidmi z organizace Ruch. V současné žádosti žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr o tom, že ve své vlasti vyvíjel činnost, směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantně pronásledován. Žalobce nebyl členem žádné politické strany či jiné organizace, nacionalisté ze skupiny Ruch ho měli v r. 1993 dvakrát fyzicky napadnout, protože se k nim odmítl připojit, ovšem správní orgán jeho tvrzení uzavřel jak nevěrohodné a v tomto smyslu odkazuje na str. 4 a následující svého rozhodnutí. Žalovaný z podrobně citovaných zdrojů v rozhodnutí zjistil, že hnutí Ruch, správně Národní hnutí Ukrajiny, představuje

v současnosti na Ukrajině pouze zcela marginální politické uskupení s minimální voličskou podporou, minimálním zastoupením ve volených orgánech a bez účasti v parlamentu. Zdůrazňuje též, že žalobce nevyužil dostatečně pomoc státních orgánů k ochraně před soukromými osobami, ani vnitřního přesídlení. Žalovaný pak odkazuje na své rozhodnutí i co do argumentace ohledně vojenské služby či konfliktu na Ukrajině, s informacemi v tomto směru se však žalobce při seznámení s podklady odmítl zabývat. V rozhodnutí se žalovaný zabýval odůvodněním neudělení doplňkové ochrany podrobně, námitky považuje za neopodstatněné. Správní orgán je přesvědčen, že ve věci konal v souladu se zákonem o azylu i správním řádem a navrhuje proto zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Při jednání soudu dne 19. 10. 2015 zástupce žalobce plně odkázal na žalobní námitky shora, uvedl, že žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu, navrhuje proto zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení. Náklady řízení žalobci nevznikly, náklady právního zastoupení soud řešil samostatným usnesením. Pověřený pracovník žalovaného poukázal na určitou nevěrohodnost žalobcových tvrzení, tato nijak žalobce nedoložil, s odkazem na dřívější řízení je pak správní orgán přesvědčen, že žalobce vedla k žádosti o udělení mezinárodní ochrany snaha legalizace zdejšího pobytu. Definiční znaky azylu nejsou v případě žalobce naplněny, žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné, náhradu nákladů řízení nežádá.

Soud provedl důkaz správním spisem žalovaného, z něhož plyne, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 24. 9. 2014, uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, téže národnosti. O matce neví, žije někde v Rusku, otec na Ukrajině. Žadatel je rozvedený, dcery žijí v Kanadě, dva bratři a sestra v Rusku. Do r. 2003 pobýval na Ukrajině v obci Jasinja, od té doby žije v ČR. Cestovní doklad žalobci sebrali Čečenci v ČR, už neví, kdy, jiný doklad totožnosti nemá. Je pravoslavného vyznání, vojenskou službu vykonával v letech 1984 – 1992, 5 let ve východním Německu, 3,5 roku v Afghanistanu a půl roku na Ukrajině. Má středoškolské vzdělání, pracoval jako voják z povolání, zedník a obkladač. Na Ukrajině má nárok na vojenský důchod, žádnou dávku nepobírá. Jako důvod opuštění vlasti označil problémy s nacionalisty, skupinou Ruch (Banderovci), když skončil na vojně, chtěli, aby se k nim přidal, protože nechtěl, zbili ho, zbil je také, ale oplatili mu to. Dali mu lhůtu, buď se k nim přidá, nebo ho zabijí, proto nejdříve utekl k strýci do vesnice Velký Byčkov, vzdálené 64 km, také na Zakarpatské Ukrajině, asi po měsíci a půl odjel do ČR. Žádá již potřeť, chce zde normálně žít s doklady. Do ČR přijel v lednu 1994 na voucher, je zde již doma. V r. 2007 byl ve věznici navštíven konzulem. V ČR žádal o mezinárodní ochranu již v r. 2000 a 2008. Jeho bratr z Ruska jezdí každý rok za otcem a říká, že je tam stále stejná situace, po žalobci se ptají. Ruchovci mu tehdy vyrazili přední zuby. Dne 24. 9. 2014 byl s žalobcem proveden pohovor, uvedl, že žil na Zakarpatské Ukrajině, v obci Jasinja, žil s manželkou, po rozvodu pak sám, ještě tam žije jeho otec. Matka rodinu opustila, když bylo žalobci 11 let, měli rodinný dům. Od r. 1987 byl žalobce ženatý až do odjezdu, v jeho nepřítomnosti se pak s ním manželka rozvedla a odjela s dětmi do Kanady. Byl vojákem z povolání, práci u armády ukončil v létě 1992, skončila mu smlouva, asi po roce odjel do ČR. Než odjel, pracoval v továrně na nábytek a v kolchoze, pak ho ale začali obtěžovat lidé z Ruchu, o všem již mluvil v minulém řízení. Dva lidi hodně zbil, nic dobrého by ho tam tedy nečekalo, hodně lidí zmrzačili, za současného chaosu je to asi ještě horší. Musel by se vrátit do místa pobytu, jinde by mu doklady nevydali. Nikdy neměl ukrajinský pas, jen sovětský a ten mu zde

sebrali Čečenci. Po popsáních problémech byl žalobce na milici, ale tam mu řekli, že má raději někam utéct, měli také rodiny a báli se. Jedná se o organizaci, které se každý bojí. Ve vlasti nebyl nijak politicky činný, neměl problémy se státními orgány. O mezinárodní ochranu požádal, protože nemá žádné doklady. Dne 21. 10. 2014 žalobce v průběhu pohovoru uvedl, že problémy začaly před dvaceti lety, ale trvají stále, pokud jsou ti lidé ve vlasti, tak nemá šanci, jsou teď u moci, žalobce pochází z krajů, kde mají své sídlo. Chtěli, aby se k nim přidal, protože byl voják z povolání a sloužil ve speciální jednotce. Mlátili ho, ale nedal se, byli čtyři, za pár dní jich přišlo víc, chytli ho u domu a zbili, myslel si, že to jsou nějakí feťáci, pak se ale dozvěděl, že jsou z této organizace a verbují lidi. Bratr, který jezdí za otcem, říkal, aby se nevracel. Ti lidé jsou banderovci, jsou nyní ve zprávách každou chvíli, on je osobně neznal. To, že jsou z Ruchu, mu řekli na policii. Poprvé na policii nešel, myslel, že jde o feťáky, až podruhé žádal pomoc. Nyní, kdyby přijel domů, hned by ho sebrali a musel by jít válčit. Když bydlel u strýce, už ho nikdo nekontaktoval, na soudy se neobracel, na Ukrajině to chodí jinak než v ČR. Na Ukrajině by ho všude našli, musel by se registrovat a oni již přicházeli k moci. Banderovci mu pověsili dědu, nebylo by normální, kdyby se k nim přidával. Nyní jsou už u moci, jistě mu hrozí problémy. Dále žalobce uvedl, že přísahal SSSR, nechce bojovat na Ukrajině, věc s doklady zanedbal, nemyslel na to, již mohl být českým občanem, pobývá zde 21 roků. Téhož dne byl žalobce seznámen s podklady, které správní orgán shromáždil za účelem posouzení situace v zemi původu, uvedl, že ho tamní situace nezajímá, nežádal žádné doplnění.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí neshledal.

Zákon o azylu upravuje v ust. § 12 důvody udělení azylu tak, že azyl se udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec

- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
- b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

V ust. § 13 zákona o azylu je upraven azyl za účelem sloučení rodiny, který lze udělit rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12. Humanitární azyl upravuje ust. § 14, který lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro její udělení podle § 12 zákona o azylu.

Zákon o azylu dále v ust. § 14 a) upravuje důvody udělení doplňkové ochrany, která se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu

hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2) a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Přitom za vážnou újmu se podle odst. 2 považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

V ust. § 14 b) cit. zákona je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, v odst. 1 je uvedeno, že rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Přitom dle odst. 2 se pro tyto účely rozumí rodinným příslušníkem

- a) manžel či partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo
- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle §2odst. 11

Žalobce namítal jednak důvodnost svých obav z návratu na Ukrajinu, kde mu hrozí problémy, neboť by byl jistě opět obtěžován politickým hnutím Ruchovců, na Ukrajině pak probíhá ozbrojený konflikt. Žalobce je přesvědčen, že minimálně podmínky ust. § 14 či § 14a zákona o azylu z výše uvedených důvodů v žalobě splňuje. Soud předně uvádí, že žalobce opustil Ukrajinu již v r. 1994, přitom je patrné, že o mezinárodní ochranu v ČR žádal až v r. 2000, kdy uváděl pouze ekonomické důvody. O problémech, uváděných v současné žádosti, hovořil pak až v r. 2008, v rámci druhého správního řízení, tedy po 14 letech zdejšího pobytu. Takový způsob žádosti o udělení mezinárodní ochrany věcně zcela odporuje opakovaně judikované nezbytnosti žádat o azyl bezprostředně po vstupu na území jiného státu, pokud má žadatel oprávněné obavy o život a zdraví v zemi původu, tedy má obavy azylově relevantní (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 10. 2. 2006 – sp. zn. 4 Azs 129/2005). Soud žalobci proto jeho tvrzení neuvěřil, připouští, že žalobce mohl mít určité problémy tvrzeného druhu, nicméně jistě je nemohl pociťovat jako natolik závažné, neboť by jistě o oficiální pomoc a ochranu žádal podstatně dříve. Jeho příběh nelze vyložit jinak, než že žalobce přijel do ČR za prací, jak i původně uváděl, v období, kdy byl ohrožen vyhoštěním, pak tvrdil obtěžování a fyzický útok od určitého politického uskupení, tedy zcela zřejmě z důvodu legalizace zdejšího pobytu. K tvrzení žalobce o tom, že na Ukrajině nemá žádné zázemí a rodinné vazby soud připomíná, že na Ukrajině žije žalobcův otec, a to v rodinném domě, kde dříve žalobce žil, jeho tvrzení je tak i v uvedeném ohledu zcela účelové. Je přirozené, že žalobce zde má za svůj více jak dvacetiletý pobyt vytvořeny určité vazby, nicméně tento fakt nemůže soud upřednostnit před skutečností, že zde pobývá nelegálně. Jak Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, to, že žadatel pobývá na zdejším území nelegálně a již v počátcích svého pobytu neprojeví dostatečný zájem a aktivitu řešit zdejší pobyt pomocí zákona o pobytu cizinců, nemůže po delším období, kdy zde pobývá nelegálně a využití institutů cit. zákona je

již ztíženo znamenat, že je možné legalizovat zdejší pobyt prostřednictvím zákona o azylu. Tento zákon je specifickým prostředkem ochrany cizinců, kteří pociťují v zemi původu důvodné obavy v přesně stanovených kritériích nebezpečí, která předpis čerpal z mezinárodně uznávaných dokumentů a nelze jich zneužívat. Soud je po projednání a přezkoumání věci tedy pevně přesvědčen, že žalobce z výše uvedených důvodů nesplňuje ani podmínky ust. § 12, ani § 14 zákona o azylu. Žalovaný přitom nenaplnění těchto ustanovení věnoval dostatečnou pozornost, když na str. 4 – 7 svého rozhodnutí, na podkladě žalobcem uváděných skutečností v průběhu řízení a aktuálních a dostatečných podkladů, citovaných na str. 4, odůvodnil neexistenci důvodů pro udělení azylu dle § 12 písm. a) i b) zákona o azylu a dostatečné podklady měl i pro svůj závěr o neexistenci důvodů hodných zvláštního zřetele ve smyslu ust. § 14. Strana 9 rozhodnutí žalovaného pak pojednává o případném nebezpečí vážné újmy, kterou by mohl být žalobce ohrožen v případě návratu do země původu a zde rovněž krajský soud neshledal žádný rozpor mezi zněním ustanovení § 14a cit. zákona a závěrem žalovaného. Žalobcem tvrzené problémy pro případ návratu jsou, dle přesvědčení soudu, zcela účelové, k jím tvrzeným obavám z povolání k branné povinnosti se pak žalovaný vyjádřil na str. 10 dostatečně, když uvedl, že jednak ani taková obava nemůže znamenat azylově relevantní důvod pro udělení doplňkové ochrany, ale navíc branná povinnost je v zemi původu upravena u mužů do 45 let a žalobce již dosáhl věku 48 let. Rovněž pak žalovaný seriózně zhodnotil aktuální bezpečnostní situaci, s tím, že žalobce pochází a má zázemí v Zakarpatské oblasti, kde je z bezpečnostního pohledu situace naprosto poklidná. Po zhodnocení oprávněnosti námitek žaloby a projednání věci tedy dospěl krajský soud k závěru, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána účelově, se záměrem další legalizace zdejšího pobytu, neboť podmínky pro udělení ochrany tak, jak jsou koncipovány zákonem o azylu v jeho jednotlivých ustanoveních (viz shora) žadatel nesplňoval a nesplňuje. Žalovaný nepochybil v dané věci ani věcně, neboť jeho rozhodnutí neodporuje zákonu o azylu, ani procesně, když řízení, předcházející vydání napadeného rozhodnutí soud shledal v souladu se správním řádem, žaloba je proto hodnocena jako nedůvodná a soud ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaný náhradu nákladů řízení neúčtoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 19. října 2015

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně